

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wstęp	13
Rozdział 1. Geneza i rozwój podmiotowy Unii Europejskiej	21
1.1. Geneza	21
1.1.1. Idea integracji do II wojny światowej	21
1.1.2. Przesłanki i fazy procesów integracyjnych	23
1.1.3. Geneza trzech wspólnot europejskich	27
1.1.4. Geneza Unii Europejskiej	32
1.2. Rozwój podmiotowy. Polska w Unii Europejskiej	34
1.2.1. Rozszerzenia Unii Europejskiej (WE)	34
1.2.2. Droga Polski do Unii Europejskiej	39
Rozdział 2. Proces kształtowania organów Unii Europejskiej i jej procedur decyzyjnych	43
2.1. Unijne organa decyzyjne	43
2.1.1. Cele i funkcje	43
2.1.2. Rada Europejska	46
2.1.3. Rada Unii Europejskiej (Rada Ministrów, Rada)	48
2.1.4. Parlament Europejski	56
2.1.5. Komisja Europejska	64
2.2. Unijne organa sądownicze i rewizyjne	73
2.2.1. Trybunał Sprawiedliwości	73
2.2.2. Europejski Trybunał Obrachunkowy	76
2.3. Unijne organa pomocnicze i doradcze	77
2.3.1. Komitet Ekonomiczno-Społeczny	77
2.3.2. Komitet Regionów	78
2.4. Instytucje finansowe Unii Europejskiej	79
2.4.1. Europejski Bank Centralny i Europejski System Banków Centralnych	79
2.4.2. Europejski Bank Inwestycyjny	83
2.4.3. Narodowy Bank Polski w przyszłej strukturze	87
2.5. Prawo i procesy decyzyjne	91

2.5.1. Prawo pierwotne i wtórne	91
2.5.2. Procedury decyzyjne	94
Rozdział 3. Unia gospodarcza i walutowa	103
3.1. Geneza unii gospodarczej i walutowej	103
3.1.1. Podłoże integracji walutowej	103
3.1.2. Raport Wernera	105
3.1.3. Europejski System Walutowy	106
3.2. Funkcjonowanie unii gospodarczej i walutowej	112
3.2.1. Tworzenie i zasady unii gospodarczej i walutowej	112
3.2.2. Sytuacja ekonomiczna członków	116
3.2.3. Pakt stabilizacji i wzrostu	122
Rozdział 4. Euro – nowa waluta zjednoczonej Europy	125
4.1. Wprowadzenie euro	125
4.1.1. Geneza euro	125
4.1.2. Podstawy prawne	125
4.1.3. Przebieg wymiany	126
4.2. Banknoty i monety	128
4.3. Korzyści z wprowadzenia euro	132
4.4. Międzynarodowa pozycja euro	134
4.5. Skutki wprowadzenia euro dla Polski	138
Rozdział 5. Budżet Unii Europejskiej	141
5.1. Informacje ogólne	141
5.2. Proces tworzenia budżetu	142
5.2.1. Uwagi wstępne	142
5.2.2. Utworzenie systemu zasobów własnych	144
5.2.3. Reformowanie systemu zasobów własnych	145
5.2.4. Procedura budżetowa	147
5.3. Dochody budżetu	149
5.4. Wydatki budżetu	155
5.4.1. Dynamika i struktura wydatków	155
5.4.2. Perspektywa finansowa na lata 2000-2006	164
5.5. Kontrola wykonania budżetu	167
5.6. Znaczenie budżetu ogólnego Unii Europejskiej	167

5.7. Budżet w Traktacie konstytucyjnym	168
Rozdział 6. Jednolity rynek finansowy Unii Europejskiej	169
6.1. Jednolity rynek europejski – znaczenie i proces tworzenia	169
6.2. Proces tworzenia jednolitego rynku finansowego	173
6.3. Swoboda przepływu kapitału	175
6.4. Swoboda świadczenia usług finansowych	177
6.4.1. Uwagi wstępne	177
6.4.2. Rynek bankowy	178
6.4.3. Rynek ubezpieczeniowy	180
6.4.4. Rynek papierów wartościowych	182
6.5. Proces dostosowywania jednolitego rynku do wyzwań ery globalizacji	184
6.5.1. Doskonalenie rynku finansowego	184
6.5.2. Strategia lizbońska	184
6.5.3. Plan działań w obszarze usług finansowych	185
6.5.4. System podatkowy jako element konkurencyjności na jednolitym rynku	186
6.6. Jednolity rynek finansowy po rozszerzeniu w 2004 r. Wnioski dla Polski	195
Rozdział 7. Fundusze Unii Europejskiej wspierające politykę rolną i regionalną	199
7.1. Zagadnienia ogólne	199
7.2. Oddziaływania sektorowe	211
7.2.1. Wieś i rolnictwo – polityka rolna	211
7.2.1.1. Dynamika i struktura subwencji rolnych	211
7.2.1.2. Zasady przyznawania świadczeń	217
7.2.1.3. Procedury i dokumentacja	226
7.2.2. Wsparcie publiczne sektorów gospodarki	229
7.2.2.1. Zasady ogólne	229
7.2.2.2. Procedury i ograniczenia	231
7.2.3. Wsparcie publiczne małych i średnich przedsiębiorstw	236
7.2.3.1. Cele i rozwiązania instytucjonalne w Unii Europejskiej	236
7.2.3.2. Możliwości i procedury pozyskania środków przez MSP w Polsce – polityka państwowa	240
7.2.3.3. Wsparcie sektora MSP funduszami przedakcesyjnymi UE	245
7.3. Oddziaływania terytorialne	249

7.3.1. Zasady dezagregacji terytorialnych. Region jako podstawa akcji strukturalnych	249
7.3.2. Polityka regionalna	253
7.3.2.1. Wspieranie państw członkowskich	253
7.3.2.2. Wspieranie państw kandydujących	259
7.3.3. Procedury pozyskania środków – od projektu do rozliczenia	282
7.4. Efekty polityki strukturalnej	293
7.4.1. Zmniejszenie różnic w poziomie rozwoju regionalnego	293
7.4.2. Efekty rzeczowe	298
Rozdział 8. Unia Europejska w otoczeniu międzynarodowym	304
8.1. Pozycja Unii Europejskiej na świecie	304
8.2. Wsparcie rozwojowe państw słabo rozwiniętych	323
8.2.1. Unia Europejska i kraje południowo-wschodniej Europy oraz zachodnie Balkany	323
8.2.2. Współpraca z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku	326
8.2.3. Polityka śródziemnomorska	331
8.2.4. Polityka wobec Rosji	333
8.2.5. TACIS	334
8.2.6. Polityka wobec Ameryki Łacińskiej	339
Zakończenie	342
Literatura	345
Spis tabel	351
Spis rysunków	357